

בעולם הספרות האמנות והתרבות

אקדמיה לספרות בפולין

בסוף יוני היה בעיר פוזנא קונגרס של הסופרים והמשוררים כמדינת פולין. לסונגרס באו צירי כל אגודות הסופרים במדינה, וגם הסופרים העומדים מחוץ לאגודות. בין השאלות שעמדו על סדר היום היתה השאלה הראשית: יסוד אקדמיה לספרות בפולין או לשכה גבוהה לספרות. הוחלט ליסד אקדמיה לספרות. ביסוד האקדמיה הונח: כי הפרזידנט של הממלכה ממנה עשרה סופרים, הגדולים ביותר, לחברי האקדמיה לכל ימי חייהם, והם בוחרים מצדם עוד אחד-עשר חברים לאקדמיה מבין הסופרים—לכל ימי חייהם. האקדמיה היא מוסד אבטונומי בממלכה. הדואג לעניני הספרות. לרשות האקדמיה נתן מקופת הממשלה חצי-מליון והובים בכל שנה. חברי האקדמיה מקבלים מקופה זו את משכורתם.

«אמצעי» להציל את הספרות

בצרפת נוסדה «אגודה נגד השאלת ספרים». כל חבר של האגודה משלם סכום קטן, שהכנסתו הולכת לקופת-תמיכה של סופרים, והוא מקבל תמורתו כרטיס, שעליו רשום, כי החבר הבטיח בהן צדקו לבלי השאיל ספרים. הכרטיס הזה משמש תריס מפני המבקשים להשאיל להם ספרים.

הוצאה חדשה של כתבי ז'ול'ה בחמשים כרכים

אמיל ז'ול'ה שאיננו שייך לסופרים החביבים עתה ביותר על קהל-הקוראים, זכה בכל-זאת עתה למהדורה חדשה של כתביו, היוצאים בחמשים כרכים גדולים.

אישים, ספרים ומאורעות

— בעיירה דולהינוב אשר בפלך וילנה אבד את עצמו הסופר א. ל. ביסקוי, מי שפרסם לפני פיליטוניס ומאמרים ב«הצפירה» וב«המליץ» וגד אחר-כך באנגליה והשתתף ב«היהודים» של יצחק סובלסקי. בשונו לארץ-מולדתו, לפולין, חי בשוני גדול והתפרנס מהרצאות בעיירות. בבואו לדולהינוב, לא הרשה לו שלטון העיירה לקרוא שם את ההרצאות. למחרת נמצא חלוי במלונו. בן ששים וארבע היה במוחו.

— ביום הרביעי, י בתמוז, היתה ב«בית אחד העם» מספה שנערכה מטעם ועד הבית לכבוד הסופר ש. ב. מקסימון, ראש הוועד האמריקאי «למען בית אחד העם». באו סופרים ועסקנים ונאמו לכבוד האורח: ראש העירייה דיונוף, א. ז. רבינוביץ, א. דרויאנוביץ, ק. ל. סילמן, מ. ליפסון וש. טשרנוביץ, והאורח השיב בנאום למכבדיו.

— ביום השני, בטו ביולי, מת פתאום כמקום מגוריו גדול משוררי אוסטריה בדורנו ואחר מגדולי הסופרים והמשוררים האשכנזים כדור זה הוגו פון הופמנסטל. שני ימים לפני האסון אבד את עצמו לדעת בנו הבכור, והמשורר, שהתאושש אחר המכה הגדולה, התכוון ללכת ללוייתו של בנו ואחזהו פתאום השבץ וכעבור שעות אחדות מת. בן חמשים וחמש היה במוחו. הוא היה נצר משרש יהודי. ליב הופמן היה השולחני היהודי של יוסף השני, קיסר אוסטריה, וממנו קבל את תואר-הכבוד «פון הופמנסטל». בנו או נכדו התנצר אחר-כך, והוא היה אביו-אביו של המשורר.

— מת הפרופיסור הנס קלֶבֶרֶיק, אחד ההיסטוריונים החשובים באשכנז. הוא היה ממלא מקומו של טריטשקו באוניברסיטה הברלינית ובמערכת של «פרייטישע יאהרביכער» ותפס מקום חשוב גם בחיים הפוליטיים של המדינה. בן שמונים ואחת היה במוחו.

ספרים שנתקבלו במערכת

I ספרות יפה מקורית:

אורי צבי גרינברג, כָּלֵב בֵּית הוּצֵאת «הדים» תל-אביב, תרפ"ט. קצו עמ'

אורי צבי גרינברג, לָנוּ לִסְפָּרֵי כָלֵב בֵּית הוּצֵאת «הדים» תל-אביב, תרפ"ט. י"ב עמ'

II ספרות יפה מתורגמת:

פיוֹדוֹר גֶּלְדְּקוֹב, קָלֵט, רומן, תרגם מרוסית ב. פרוקיין, ערוך ומתוקן ע"י א. שלונסקי, ספר שני, ספרית-שטיבל, תל-אביב תרפ"ט. 236 עמ'

III ספרי מדע:

ספר תהלים מבואר על-ידי ש. ל. גרדון, כרך שני, תל-אביב, ארץ ישראל, תרפ"ט. 352 עמ'

IV ספרות ארץ-ישראלית:

לְצַעֲרֵי תְאוֹדוֹר הַרְצֵלִי, מלחמת חייו, מאת רבי בנימין ספרית ארץ-ישראל של הקרן הקימת לישראל בהוצאת «אמנות», חוברת י"א, תל-אביב, תרפ"ט. 68 עמ'

מהות קרן היסוד ותפקידה, הוצא על-ידי הוועד הארצי של קרן היסוד בא"י, ירושלים, תרפ"ט. 28 עמ'

העורך האחראי: ש. טשרנוביץ

הסיגריה הכי טובה בארצנו

"נדיב"

27 - 20 סיגריות עם זהב בקופסא - 25 מא"י.

אין כמוה!

בית חרושת לסיגריות

ד"ר ו. מוזס את נ. וסקביץ

תל-אביב